

Mire szavazunk az önkormányzati választásokon?

Az önkormányzati választásokon a helyi lakosok minden magyarországi településen és a fővárosi kerületekben megválasztják a polgármestert, illetve a helyi önkormányzat képviselőtestületének tagjait.

Ezen kívül megválasztjuk a megyei önkormányzat tagjait (kivéve a megyeszékhelyeken, megyei jogú városokban és Budapesten), valamint a budapesti lakosok főpolgármestert is választanak. Aki regisztrál, részt vehet a nemzetiségi önkormányzatok megválasztásában. ???

Mennyi ajánlást kell gyűjteni?

A jelöltek az elindulásukhoz ajánlásokat gyűjtenek. Ahhoz, hogy egy **képviselőjelölt** elindulhasson, meg kell szereznie a választói körzetében élők legalább 1 százalékának ajánlását. Ha egy körzetben 1000 fő lakik, akkor 10 ajánlás elég az induláshoz. Ahhoz, hogy egy polgármesterjelölt elindulhasson, a következő számú ajánlásokat kell összegyűjtenie:

- 10 000 fő alatti településen: a választók legalább 3%-nak ajánlását (pl. 1000 főnél 30 ajánlás)
- 10 000 fő feletti, de 100 000 főnél kisebb településen: legalább 300 választó ajánlását.
- 100 000 fő feletti településen és Budapest kerületeiben: legalább 500 fő ajánlását. A főpolgármesteri székért 5000 érvényes ajánlással lehet indulni.

A törvény lehetővé teszi a többes ajánlást, tehát ha még nem tudom, kit választanék, több jelölt elindulását is segíthetem ajánlásommal.

Ki adhat ajánlást?

Ajánlást adhat minden választójoggal rendelkező lakos, aki benne van a választói névjegyzékben, vagyis az állandó lakcíme vagy tartózkodási helye az adott településen van. Akkor is ajánlhatod a jelöltet, ha a választás napja előtt elköltöztél. Az ajánlás érvényes, ha a szavazás előtti 48. nap és az ajánlóív benyújtása közötti időszakban jogosult voltál aláírni. Csak azon a címen tehesz ajánlást, amelyik szerepel a lakcímkártyádon, és csak a kártyán szereplő adatokkal.

Mire van szükség egy érvényes aláíráshoz?

A választó lakcímkártyán szereplő teljes nevére az esetleges doktori címmel, illetve az összes keresztnévvel együtt: pl. dr. Szabó Judit Ilona (a választási iroda értelmezése szerint a dr., ifj, vagy id. elhagyása nem kizáró ok, de jobb pontosnak lenni),

- a választó személyi azonosítójára – fontos, hogy ez NEM a személyazonosító igazolvány okmányszáma, hanem a lakcímkártyán szereplő, 11 számjegyből álló azonosító,
- a választó anyjának teljes születési nevére,
- az illető saját kezű aláírására.

Ki szavazhat az önkormányzati választásokon? - Kinek van választójoga?

Azok szavazhatnak, akiknek lakóhelye vagy tartózkodási helye van az adott településen (megyében). Nem csak a magyar állampolgárok jogosultak szavazni. Az önkormányzati képviselőkre és polgármesterre szavazhat az Európai Unió bármely más tagállamának állampolgára is, ha van magyarországi lakóhelye, és előzetesen kérte felvételét a központi névjegyzékbe. Részt vehetnek ezeken a választásokon a magyarországi lakcímmel rendelkező és helyben lakó, menekültként, bevándoroltként vagy letelepedettként elismert külföldiek is. Ha valakit gondnoksági eljárásban vagy büntetőeljárásban megfosztottak a választójogától, az a helyi önkormányzati választáskor sem szavazhat.

Állandó lakcím vagy tartózkodási hely?

Az önkormányzati választásokon a tartózkodási helyeden is szavazhatsz, amennyiben a tartózkodási helyedet a választás kitűzését legalább 30 nappal megelőzően bejelentetted és a választás napján még érvényes. Erre vonatkozóan kérelmet kell benyújtani a helyi választási irodának személyesen, online vagy levélben. Fontos: kérelemnek legkésőbb a szavazást megelőző 4. napon meg kell érkeznie a helyi választási irodához.

Hol szavazhatok – mi történik, ha elutazom?

Az önkormányzati választásokon kizárólag a lakóhelyed (állandó lakcímed) vagy a bejelentett tartózkodási helyed (ideiglenes lakcímed) szerinti településen szavazhatsz. Nincs lehetőségé másra átteljesíteni!

Hogyan kérhetek mozgóúrnát?

Ha betegség vagy tartós mozgáskorlátozott állapot miatt nehézséget jelent eljutnod a szavazóhelyiségbe, akkor is érvényesítheted választói jogodat. A kérelem benyújtható online, postai úton vagy személyesen a helyi Választási Irodán, a választást megelőző 2. napon 16 óráig.

Mi számít jogsértő kampánynak?

Bármely kampánytevékenység jogsértő, ha

- valótlan tényeket állítanak egy jelöltről, pártról.
- valós tények elferdítésével próbálják megteveszteni a szavazókat. Idetartozik a propaganda is!
- a jelölt, párt vagy bárki más ajándékot ad vagy ígér a szavazat, a szavazás ellenszolgáltatásaként.
- a kormány kampányol a jelölteknek, pártoknak. (Akkor is jogsértő, ha a kormány tagjai a jelöltek, illetve a kormányzó erők saját pártjuknak kampányolnak.)

- az állami vagy önkormányzati infrastruktúrát, közhivatali erőforrásokat – pl. irodát, nyomtatót, munkaidőt, más célra való állami nyilvántartásokat – használnak fel a kampányolásra.
- valamely sajtótermék nincsen tekintettel a jelöltek közötti egyenlőség elvére, és bizonyos jelölte(ke)t aránytalanul sokszor szerepeltet.

Szavazásért vagy távolmaradásért előny kínálása, hátránnyal fenyegetés:

A jogszerű kampány a választópolgár meggyőzésén keresztül törekszik a győzelemre. Más úton nem lehet jogszerűen rávenni a polgárokat arra, hogy

- szavazzanak vagy ne szavazzanak (ne menjenek szavazni),
- egyik vagy másik jelöltre, listára szavazzanak.

Plakátok, szórólapok, matricák esetében jogsértő:

- más jelölt, párt plakátját fedő plakátok felragasztása.
- más jelölt, párt plakátjainak eltávolítása a kampányidőszakban.
- olyan plakát elhelyezése, amelyen nem látható egyértelműen, kit támogat, kinek a megbízásából.

Politikai hirdetés újságban jogsértő, ha:

- egy hirdetés olyan újságban, folyóiratban jelenik meg, amelyik nem kérte nyilvántartásba vételét az Állami Számvevőszéktől az adott választásra.
- egy újság, folyóirat az egyik pártnak, jelöltnek nem azonos áron ad hirdetési felületet, mint egy másiknak, illetve nem az Állami Számvevőszék honlapján meghirdetett listaáron kínálja a hirdetési felületet valakinek.
- a politikai hirdetés "rejtve", más tartalmaktól nem elkülönítve jelenik meg az újságban.

A választási gyűlés jogsértő, ha:

- nem teljesen nyilvános, csak egyesek (pl. pártszimpatizánsok) számára hozzáférhető, másokat a (vélt vagy valós) politikai nézeteik miatt nem engednek be.
- egyeseket (pl. roma választópolgárokat) a nemzetiségi hovatartozásuk miatt nem engednek be.
- egyeseknek a (vélt vagy valós) politikai nézeteik miatt nem engednek kérdést feltenni.

(Nem jogellenes, ha senki nem tehet fel kérdéseket, de tisztességtelen)

Politikai reklám, kampányműsor TV-ben, rádióban jogsértő, ha:

- a kormány vagy önkormányzat "társadalmi célú hirdetésben" kampányol valamelyik párt, jelölt mellett.
- a politikai reklámhoz értékelő megjegyzéseket fűznek, kommentálják a televízióban, rádióban.

a politikai vitaműsorokba nem hívnak meg egy sokak által támogatott jelöltet (vagy egy országos listát állító párt jelöltjét), pedig az összes többit meghívják

Milyen választási csalások fordulhatnak elő?

Valaki befolyásolni próbálja a választás eredményét.

- Ilyen lehet,

ha egy párt, jelölt vagy saját érdekében busszal vagy kisbusszal szállítja a szavazókat szavazni

, vagy ha a választókerületben működő szavazatszámoló bizottság tagja közvetlenül beszámol bármelyik pártnak arról, hogyan alakul a részvétel a választáson (szavazókörben telefonál, konkrét személyes adatokat ad ki).

- Valaki pénzzel vagy más juttatással, fenyegetéssel vagy erőszakkal próbál egy választópolgárt rávenni arra, hogy menjen vagy ne menjen szavazni, esetleg arra, hogy kire szavazzon. Ebbe a körbe tartozik a láncszavazás szervezése is. Láncszavazás akkor történik, ha valaki egy előre kitöltött szavazólapot ad egy szavazónak, hogy ő azt az urnába helyezze, és helyette az üres szavazólapot pedig kivigye a szavazóhelyiségből. Ezért számít csalásnak, ha valaki a szavazólapot kiviszi a szavazóhelyiségből vagy kitöltött szavazólapmal lép be oda.

- Valakinek kényszerből vagy ellenszolgáltatásért cserébe kell lefényképezni a szavazólapot és azt valakinek meg kell mutatni.

- Valaki ellehetetleníti, hogy más leadhassa a szavazatát vagy azt, hogy kifogást nyújtson be valamilyen választási problémával szemben.

Ezekon kívül még számos módon meg lehet sérteni a választás rendjét és szabályait. Alapvetően minden problémás lehet, ami akadályozza azt, hogy bárki szabad döntése alapján, akaratának megfelelően vegyen vagy ne vegyen részt a szavazáson, illetve jelezze a felmerülő problémákat.

Mit tegyek, ha jogsértőnek tartok egy kampányelemet vagy választási csalást észlelek?

A TASZ szakértői választásokkal, politikai részvétellel kapcsolatos jogi kérdésekben forródróton érhetők el a jogaikat gyakorolni kívánó polgárok, az újságírók, jelöltek, jelölő szervezetek számára. A forródrót augusztus 24-től ezen a számon minden nap reggel 8 és este 8 között érhető el: +36 30 757 2055

További hasznos információkat találsz itt:

<http://valasztasz.tasz.hu/onkormanyzati-valasztasok/valasztasi-1x1/>

<http://valasztasz.tasz.hu/onkormanyzati-valasztasok>

www.beleszolok.hu

